

Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С.В. Руднева»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
№ 91-ОД від 11.09.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційне навчання
здобувачів освіти Комунального закладу
Сумської обласної ради
«Путивльський педагогічний фаховий
коледж імені С. В. Руднева»

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання у коледжі.

1.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певним освітнім або освітньо-кваліфікаційним рівнем відповідно до державних стандартів освіти.

1.4. Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.5. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- асинхронний режим- взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси,
- систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та інших доступних користувачеві програмних засобів;
- веб-середовище дистанційного навчання - системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;
- дистанційна форма навчання - форма організації навчального процесу у закладах освіти, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень;
- інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

- психолого-педагогічні технології дистанційного навчання - система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;
- синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);
- система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) - програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;
- система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет /або локальну мережу;
- суб'єкти дистанційного навчання – здобувачі освіти та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);
- технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у коледжі.

2. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Дистанційна форма навчання у коледжі запроваджується відповідно до рішення педагогічної ради, погодженого з Департаментом освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації ; можливе за наявності кадрового і системотехнічного забезпечення (згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 761).

2.2. Для організації дистанційного навчання коледж може створювати у своєму складі групи з дистанційною формою навчання (за погодженням з Департаментом освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації .

2.3. Дистанційне навчання організовується відповідно до робочих навчальних планів коледжу, що затверджуються в установленому порядку.

2.4. Дистанційне навчання організовується для здобувачів освіти, які:

- з будь-яких причин (стан здоров'я, надзвичайні ситуації природного або техногенного характеру, воєнний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в коледжі;
- за результатами останнього семестрового/річного оцінювання навчальних досягнень опанували програмовий матеріал на високому рівні (для загальноосвітньої підготовки - 10, 11, 12 балів; для інших дисциплін – оцінка «5»-«відмінно»).

2.5. Зарахування (переведення) на дистанційну форму навчання здійснюється за письмовою заявою повнолітньої особи /або батьків (одного із батьків), або

законного представника неповнолітньої особи. Приймання відповідних заяв студентів випускних курсів закінчується до початку другого семестру навчання. Рішення щодо навчання студента за дистанційною формою приймається педагогічною радою та оформлюється наказом директора коледжу.

2.6. Рішення щодо продовження навчання студента за дистанційною формою розглядається педагогічною радою коледжу щорічно під час переведення студента на наступний курс.

2.7. У випадку припинення (відсутності) причин (обставин), визначених підпунктом 2.4. цього пункту, студент згідно з рішенням педагогічної ради коледжу припиняє навчання за дистанційною формою та згідно з власним рішенням (у разі досягнення повноліття) /або рішенням батьків (одного із батьків), або законного представника і відповідно до законодавства може продовжити здобуття освіти за іншою формою навчання у коледжі або в іншому навчальному закладі за місцем проживання.

2.8. Строк навчання студентів за дистанційною формою встановлюється коледжем і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, напрямками підготовки та спеціальностями.

2.9. Кількість студентів, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення педагогічної ради коледжу в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) за заочною формою навчання /або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу у вищий навчальний заклад. При цьому норматив чисельності студентів, що навчаються за дистанційною формою, повинен становити не менше одного викладача на вісімнадцять студентів (слухачів).

2.10. Веб-ресурси, що використовуються для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру перевірки у коледжі.

2.11. Для впровадження навчання за дистанційною формою коледж може створювати Центр дистанційного навчання як відокремлений структурний підрозділ.

2.12. Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення денної, вечірньої, заочної, індивідуальної та екстернатної форм навчання можуть використовуватись у коледжі за наявності відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

3. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах:

- самостійна робота;
- навчальні заняття;
- практична підготовка
- контрольні заходи.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є:

лекція, семінар, заняття, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

3.3. Лекція, консультація, семінар, заняття проводяться зі студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.6. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.7. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8. Практична підготовка студентів, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

3.9. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені коледжем контролі знань, умінь та навичок, набутих студентом у процесі навчання. Усі контрольні заходи у коледжі можуть здійснюватися відповідно до рішення навчального закладу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.10. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється відповідно до нормативно-правових вимог.

3.11. Державна підсумкова атестація студентів здійснюється відповідно до нормативно-правових вимог у галузі освіти.

4. Особливості організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

4.1. У коледжі використання технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії студентів:

- особи, що проживають в зоні воєнного конфлікту;

- особи що проживають на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження;
- громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном;
- особи з особливими освітніми потребами;
- обдаровані діти та молодь, які спроможні самостійно або прискорено опанувати навчальні програми;
- особи, які проживають у географічно віддалених і важкодоступних до коледжу населених пунктах;
- студенти, які за умовами праці перебувають тривалий час за межами населеного пункту, де розташований коледж, та студенти, які за сімейними обставинами (декретна відпустка тощо) не можуть систематично відвідувати заняття;
- особи, які бажають отримати додаткові знання паралельно з навчанням у коледжі;
- особи, які готуються до вступу до ВНЗ.

4.2. Технології дистанційного навчання можуть використовуватись коледжем при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину; вивченні додаткових (факультативних) предметів; навчанні студентів під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо.

4.3. Перелік предметів/дисциплін чи тем навчальних програм, видів навчальних занять, які здійснюються за технологіями дистанційного навчання, визначаються коледжем за погодженням із здобувачем освіти (за умови його повноліття) або його законними представниками у разі, якщо здобувач освіти є неповнолітнім.

4.4. Професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою /або очно у вигляді виробничого навчання, виробничої, переддипломної (передвипускної) практики і проводиться у навчально-виробничих підрозділах, а також на робочих місцях в закладі освіти або із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них.

4.6. Навчання осіб із особливими освітніми потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку студентів.

4.7. У коледжі при організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

5. Забезпечення дистанційного навчання

5.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.

5.2. Педагогічні, науково-педагогічні працівники повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

5.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

5.3.1. апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

5.3.2. інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

5.3.3. програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

5.3.4. веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

- мультимедійні лекційні матеріали;

- термінологічні словники;

- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- електронні бібліотеки чи посилання на них;

- бібліографії;

5.3.5. дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

5.3.6. інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається коледжем залежно від профілю навчальної дисципліни. Для забезпечення дистанційного навчання студентів навчальний заклад може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці у цьому навчальному закладі.

Методист

Людмила ГОЙКО